

UZASADNIENIE

Maciej Rysiewicz złożył do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie skargę na bezczynność Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej BOMED spółka partnerska lekarzy medycyny: Lucyny Broniek i Arkadiusza Jagły w Bobowej (dalej zwany organem lub NZOZ BOMED) w udzieleniu informacji publicznej.

W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 22 grudnia 2022 roku złożył pocztą elektroniczną wniosek o dostęp do informacji publicznej z redakcyjnego adresu redaktora naczelnego czasopisma BOBOWAODNOWA, tj. dow1@o2.pl. na ogólnie dostępny w Internecie adres poczty elektronicznej NZOZ BOMED, następującej treści:

„W trybie zapytania prasowego zwracam się z wnioskiem o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

- a) ile tzw. szczepień przeciwko Covid-19 wykonano w NZOZ BOMED Bobowa (od początku akcji tzw. szczepień do dnia udzielenia odpowiedzi na niniejsze pytanie) z podziałem na typy tzw. szczepionek (Pfizer, Moderna, AstraZeneca, J&J) i z podziałem na kolejne dawki (ile było tzw. szczepień 1 dawki, 2 dawki i kolejnych dawek tzw. przypominających),
- b) ile tzw. szczepień przeciwko Covid-19 wykonano w BOMED Bobowa (od początku akcji tzw. szczepień do dnia udzielenia odpowiedzi na niniejsze pytanie) wśród pacjentów w grupie wiekowej od 6 miesięcy do 12 lat i od 12 lat do 18 lat z podziałem na typy tzw. szczepionek (Pfizer, Moderna, AstraZeneca, J&J) i z podziałem na kolejne dawki (ile było tzw. szczepień 1 dawki, 2 dawki i kolejnych dawek tzw. przypominających).
- c) ile niepożądanych odczynów poszczepiennych zarejestrowano w BOMED Bobowa od początku akcji tzw. szczepień do dnia udzielenia odpowiedzi na niniejsze pytanie.
- d) ile wyniosła premia brutto (z uwzględnieniem wszystkich tzw. progów zaszczerpienia pacjentów, premii cząstkowych i premii rocznej) od NFZ dla BOMED Bobowa lub/i lekarza/y rodzinnego/ych, lub/i personelu medycznego w związku z wykonanymi tzw. szczepieniami przeciwko Covid-19 (od początku akcji tzw.

szczępień do dnia odpowiedzi na niniejszy wniosek) w podziale na grupy wiekowe pacjentów: od 6 miesięcy do 12 lat, od 12 lat powyżej 55 lat.

Wskazał, że jego wniosek w trybie tzw. zapytania prasowego spełnia wszelkie formalne wymogi wniosku o dostęp do informacji publicznej, odpowiedź na zadane pytania powinna być zatem udzielona do 5 stycznia 2023 r., jednak nie otrzymał jej w ogóle, choć NZOZ BOMED realizuje część świadczeń na podstawie kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia dlatego jest zobowiązany do udostępniania informacji o swojej działalności na takich samych zasadach jak organy władzy publicznej.

W związku z powyższym wniósł o:

1. zobowiązanie organu do udzielenia odpowiedzi na wniosek z 22 grudnia 2022 r.,
2. wymierzenie organowi kary grzywny w wysokości 1000 zł na rzecz Fundacji Nowe Spektrum z siedzibą w Kobiorze, z uwagi na fakt, że bezczynność posiada znamiona rażącego naruszenia prawa,
3. zasądzenie od organu na rzecz skarżącego redaktora naczelnego czasopisma „BOBOWAODNOWA” Macieja Rysiewicza zwrotu kosztów postępowania.

W odpowiedzi na skargę organ wniósł o jej oddalenie całości. W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 22 grudnia 2022 r. do BOMED drogą mailową wpłynął wniosek o udzielenie odpowiedzi na pytania zadane „w trybie zapytania prasowego”, a dotyczące akcji szczepień przeciwko COVID-19. Ze względu na okres okołoswiąteczny, a także fakt, że dane, których domagał się wnioskodawca, wymagały przygotowania, odpowiedź nie została udzielona wnioskodawcy niezwłocznie. Ponadto zapytanie zbiegło się także z okresem intensywnych zachorowań na grypę i inne choroby górnych dróg oddechowych, przez co większość personelu BOMED, w tym partnerzy spółki, zaangażowani byli w bieżące prace jako personel medyczny. Niestety ten trudny okres spowodował, że wnioskodawca nie został w odpowiednim czasie poinformowany o możliwym przesunięciu się terminu na udzielenie odpowiedzi przez BOMED. Do czasu wniesienia skargi na bezczynność wnioskodawca nie kontaktował się z BOMED w celu weryfikacji statusu wniosku.

Odpowiedzi na zadane przez wnioskodawcę pytania zostały przesłane na wskazany przez niego we wniosku adres e-mail: powl@o2.pl oraz w dniu 16.02.2023

spełnia wszelkie
grupy wieko
wiedź na zadane

Określi listem poleconym na adres pocztowy. Biorąc powyższe pod uwagę zasadny jest wniosek BOMED o oddalenie skargi - wnioskodawca otrzymał informacje, których się domagał. Choć należy przyznać, że formalnie termin na udzielenie odpowiedzi nie został przedłużony na mocy art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, to zakładając, że do takiego przedłużenia terminu by doszło, to BOMED udzielił informacji mieszcząc się w terminie dwóch miesięcy od złożenia wniosku. Podkreślenia wymaga, że opóźnienie w udzieleniu informacji nie było wynikiem złej woli lub niechęci BOMED, a wynikało wyłącznie z problemów organizacyjnych związanych z natłokiem pracy w intensywnym okresie zimowym, a także koniecznością przygotowania żądanych informacji. Trudno więc dopatrywać się w zachowaniu BOMED zawinionej i intencjonalnej bezczynności, którą wnioskodawca zdaje się sugerować. Wskazać także trzeba, że u adresatów wniosku niepewność co do prawidłowości zapytania wywołało powołanie się wnioskodawcy na tryb „zapytania prasowego” - przy czym wnioskodawca w żaden sposób nie wykazał, że w istocie uprawniony jest do skorzystania z takiego trybu, nie uprawdopodobnił bowiem faktu prowadzenia zarejestrowanego czasopisma - wskazywał jedynie na adres strony internetowej oraz adres e-mail w komercyjnej, ogólnodostępnej domenie „o2.pl” co nie wyglądało szczególnie profesjonalnie jak na redaktora naczelnego czasopisma. Oczywiście nie uzasadnia to udzielenia odpowiedzi wnioskodawcy z opóźnieniem, wskazuje jednak na brak złej woli BOMED.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie zważył, co następuje.

Sprawa została rozpoznana na posiedzeniu niejawnym w trybie uproszczonym, albowiem zgodnie z art. 119 pkt 4 oraz art. 120 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 259), dalej: "p.p.s.a.", jeżeli przedmiotem skargi jest bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania, sprawa może być rozpoznana w trybie uproszczonym na posiedzeniu niejawnym w składzie trzech sędziów.

Zgodnie z art. 149 § 1 p.p.s.a. Sąd, uwzględniając skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania przez organy w sprawach określonych w art. 3 § 2 pkt 1-4 albo na przewlekłe prowadzenie postępowania w sprawach określonych w art. 3 § 2 pkt 4a:

- 1) zobowiązuje organ do wydania w określonym terminie aktu, interpretacji albo dokonania czynności;
- 2) zobowiązuje organ do stwierdzenia albo uznania uprawnienia lub obowiązku wynikających z przepisów prawa;
- 3) stwierdza, że organ dopuścił się bezczynności lub przewlekłego prowadzenia postępowania.

Z kolei § 1a powołanego przepisu stanowi, że jednocześnie sąd stwierdza, czy bezczynność organu lub przewlekłe prowadzenie postępowania przez organ miały miejsce z rażącym naruszeniem prawa. Nadto zgodnie z § 2, Sąd, w przypadku, o którym mowa w § 1, może również orzec z urzędu albo na wniosek strony o wymierzeniu organowi grzywny w wysokości określonej w art. 154 § 6 lub przyznać od organu na rzecz skarżącego sumę pieniężną do wysokości połowy kwoty określonej w art. 154 § 6.

Natomiast w razie nieuwzględnienia skargi w całości albo w części sąd oddala skargę odpowiednio w całości lub w części (art. 151 p.p.s.a.)

Dla dopuszczalności skargi na bezczynność organu w przedmiocie udostępnienia informacji publicznej nie jest wymagane poprzedzenie jej jakimkolwiek środkiem zaskarżenia na drodze administracyjnej, ani wezwaniem do usunięcia naruszenia prawa.

W sprawach dostępu do informacji publicznej zakres przedmiotowy wyznacza pojęcie informacji publicznej (art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 902 - dalej jako "u.d.i.p."), zaś zakres podmiotowy - wykonywanie zadań publicznych przez adresata wniosku (art. 4 ust. 1 tej ustawy). Rzeczą organu, do którego wpływa wniosek o udostępnienie informacji publicznej, jest załatwienie go w przepisany sposób, czyli udostępnienie informacji, jeśli ją wytworzył bądź jest w jej posiadaniu, albo odmowa lub umorzenie postępowania z przyczyn uregulowanych ustawą, albo wreszcie poinformowanie, że żądane dane nie stanowią informacji publicznej w rozumieniu ustawy.

W przypadku złożenia skargi na bezczynność w zakresie udostępnienia informacji publicznej obowiązkiem sądu jest zbadanie, czy sprawa mieści się w zakresie podmiotowym i przedmiotowym u.d.i.p. Stwierdzenie, że podmiot, do którego zwrócił się wnioskodawca, był zobowiązany do udzielenia informacji publicznej oraz że żądana informacja miała charakter informacji publicznej w rozumieniu przepisów u.d.i.p., pozwala na dokonanie oceny, czy w konkretnej

wniosku milczeniem i nie zignorował go. Sąd za wiarygodne uznaje usprawiedliwienie zawarte w odpowiedzi na skargę, że opóźnienie w udzieleniu odpowiedzi spowodowane było w głównej mierze trudnym okresem charakteryzującym się zwiększoną zachorowalnością na infekcje górnych dróg oddechowych. Nadto mylące mogło być dla podmiotu leczniczego nie będącego organem administracji publicznej, powołanie się przez wnioskodawcę na prawo prasowe, zamiast na ustawę o dostępie do informacji publicznej. Wszystko to nie usprawiedliwia opóźnienia w udzieleniu odpowiedzi, które obiektywnie wystąpiło, jednak w żadnym wypadku nie miało cech rażącego naruszenia prawa. W wyroku z dnia z dnia 10 listopada 2021 r., sygn. akt II GSK 1973/21, Naczelny Sąd Administracyjny wyjaśnił, że rażącym naruszeniem prawa jest stan, w którym bez żadnych wątpliwości w okolicznościach danej sprawy można stwierdzić, że w sposób oczywisty naruszono prawo. W przypadku przekroczenia przez organ ustawowego terminu załatwienia sprawy, o tym, czy beczynność i przewlekłe prowadzenie sprawy przez organ miały miejsce z rażącym naruszeniem prawa, decydują wszystkie okoliczności z tym związane. Zważywszy na niewielkie opóźnienie w udzieleniu odpowiedzi na wniosek, Sąd stwierdził, że choć NZOZ BOMED dopuścił się beczynności, to jednak beczynność nie miała miejsca z rażącym naruszeniem prawa - o czym orzeczono w pkt I sentencji wyroku na podstawie art. 149 § 1 pkt 3 oraz § 1a p.p.s.a.

W tej sytuacji, w omówionych wyżej okolicznościach sprawy, za zbędne należało uznać wymierzenie organowi grzywny. Wymierzenie grzywny na podstawie art. 149 § 2 p.p.s.a. to środek o charakterze dyscyplinująco-represyjnym, który powinien być stosowany z rozwagą, a więc w szczególnie drastycznych przypadkach zwłoki organu w załatwieniu sprawy. W niniejszej sprawie brak jest podstaw do stwierdzenia, że beczynność organu miała charakter szczególnie kwalifikowany. Jednocześnie Sąd wyjaśnia, że wymierzenie grzywny na podstawie art. 149 § 2 p.p.s.a. nie następuje na rzecz żadnego podmiotu trzeciego (jak wnioskował skarżący), lecz grzywna ta, zgodnie z art. 228 p.p.s.a., jest dochodem budżetu państwa. Wobec powyższego skarga w tym zakresie została oddalona na zasadzie art. 151 p.p.s.a o czym orzeczono w pkt III sentencji wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie IV sentencji wyroku, na podstawie art. 200 i art. 205 § 1 p.p.s.a., zasądając od organu na rzecz skarżącej kwotę 100 zł uiszczoną przez skarżącego tytułem wpisu od skargi.

Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność
Sekretarz Sądowy

niem prowadzenia

ienia lub obowiązku

interpretacji albo

albowiem można skutecznie zarzucić wskazanemu podmiotowi beczynność w zakresie realizacji wniosku o udostępnienie informacji publicznej.

Skuteczne złożenie wniosku o udostępnienie informacji publicznej inicjuje postępowanie, w ramach którego organ zobowiązany jest w pierwszej kolejności ocenić charakter żądanej informacji pod kątem uznania jej za informację publiczną w rozumieniu art. 1 ust. 1 u.d.i.p., a następnie, w razie uznania żądanej informacji za publiczną, informację tę udostępnić bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, w sposób i w formie zgodnych z wnioskiem (art. 13 ust. 1 w zw. z art. 14 ust. 1 u.d.i.p. - z zastrzeżeniem art. 13 ust. 2, art. 14 ust. 2 i art. 15 ust. 2) lub w tym terminie wydać, na podstawie art. 16 ust. 1 u.d.i.p., decyzję o odmowie jej udostępnienia, bądź też - w razie uznania, że żądana informacja nie spełnia kryteriów informacji publicznej lub że jest ona dostępna w innym trybie (art. 1 ust. 2), powiadomić wnioskodawcę, że w przypadku jego żądania przepisy u.d.i.p. nie znajdują zastosowania.

NZOZ BOMED jest podmiotem obowiązany do udzielenia informacji publicznej albowiem wykonuje zadanie publiczne jakim jest udzielanie świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. Podobnie nie ma wątpliwości, że kwestie (statystyczne, finansowe) związane wykonywaniem szczepień ochronnych stanowią informację publiczną. Nie są to zresztą okoliczności sporne w niniejszej sprawie.

Wniosek skarżącego wpłynął do organu pocztą elektroniczną w dniu 22 grudnia 2022 r., w dniu 2 lutego 2023r. wpłynęła do organu skarga, natomiast odpowiedź na zadane pytania udzielona została w dniu 15 lutego 2023 r.

Wobec udzielenia odpowiedzi na wniosek o udostępnienie informacji publicznej przed wydaniem wyroku w niniejszej sprawie, Sąd nie miał podstaw by zobowiązywać NZOZ BOMED do wydania w określonym terminie aktu albo do dokonania czynności. W tym zakresie postępowanie sądowe, jako bezprzedmiotowe, podlegało umorzeniu na podstawie art. 161 § 1 pkt 3 p.p.s.a. - o czym orzeczono w pkt II sentencji wyroku.

Zestawiając ze sobą datę otrzymania wniosku o udostępnienie informacji publicznej (22 grudnia 2022 r.) z datą wpływu skargi (2 lutego 2023 r.) i z datą odpowiedzi na wniosek (15 lutego 2023 r.), Sąd stwierdził, że odpowiedź ta została udzielona z przekroczeniem ustawowego 14 dniowego terminu. Jednak po wniesieniu skargi wniosek został bezzwłocznie załatwiony. NZOZ BOMED nie zbył